

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Olsztynie

LOL.410.002.03.2018
P/18/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Olsztynie
ul. Artyleryjska 3e, 10-165 Olsztyn
T +48 89 678 82 00, F +48 89 678 82 30
lol@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-69, 10-950 Olsztyn

I. Dane identyfikacyjne kontroli

<i>Numer i tytuł kontroli</i>	P/18/001 – Wykonanie budżetu państwa w 2017 r.
<i>Jednostka kontrolowana</i>	Urząd Miejski w Morągu, ul. 11 listopada 9, 14-300 Morąg (dalej: „Urząd” lub „Gmina”)
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	Tadeusz Zbigniew Sobierajski, Burmistrz Morąga
<i>Podstawa prawna</i>	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli – Delegatura w Olsztynie
<i>Kontroler</i>	Wojciech Dąbrowski, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli Nr LOL/9/2018 z dnia 12 stycznia 2018 r.

(dowód: akta kontroli str. 1-2)

II. Cel i zakres kontroli

Celem kontroli było dokonanie oceny – pod względem legalności, gospodarności i rzetelności – planowania i wykorzystania dotacji przez Gminę Miejską Morąg (dalej: „Gmina”), otrzymanych z budżetu państwa na realizację wybranych zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, tj. na wsparcie rodzin w ramach Programu Rodzina 500 plus² oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego³. Ocenie poddano również wykorzystanie dotacji na zдания własne Gminy, polegające na prowadzeniu szkoły, z przeznaczeniem na wyposażenie gabinetu profilaktyki zdrowotnej w sprzęt⁴. Ocenie podlegały następujące obszary kontrolne:

- planowanie przez Gminę dotacji z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej,
- prawidłowość wykorzystania i rozliczenia przez Gminę dotacji z budżetu państwa na realizację tych zadań.

Podstawą sformułowania oceny wymienionych obszarów były w szczególności następujące działania kontrolne, tj. dokonanie m.in. analizy:

- sposobu planowania i prawidłowości określania wielkości środków dotacji na badane zadania zlecone,
- wykorzystania i rozliczenia dotacji na realizację Programu Rodzina 500 plus oraz na świadczenia z funduszu alimentacyjnego, w tym kontrola wybranych zapisów i dokumentów księgowych w zakresie przekazywania transz badanych dotacji do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Morągu („MOPS”),

¹ Dz. U. z 2017 r. poz. 524.

² Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz.U. z 2017 r. poz. 1851).

³ Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2017 r. poz. 489, ze zm.).

⁴ Art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 15 września 2017 r. o szczególnych rozwiązaniach zapewniających poprawę jakości i dostępności świadczeń opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2017 r. poz.1774).

- prawidłowości sporządzenia sprawozdań Rb-50 o dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami we właściwych kwotach,

Szerszy opis działań kontrolnych przedstawiono w części V. Wyniki kontroli.

III. Charakterystyka kontrolowanej jednostki

Morąg jest gminą miejsko-wiejską realizującą zadania własne oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, określone ustawami. Zadania związane z realizacją Programu Rodzina 500 plus oraz wypłatą świadczeń z funduszu alimentacyjnego, realizowała jednostka organizacyjna Gminy, tj. MOPS.

IV. Ocena

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie⁵ wykorzystanie dotacji przez Gminę Morąg, otrzymanych z budżetu państwa na wsparcie rodzin w ramach Programu Rodzina 500 plus, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz na wyposażenie gabinetu profilaktyki zdrowotnej.

W toku opisanych powyżej działań kontrolnych we wszystkich obszarach, wymienionych przy opisie celu i zakresu kontroli, nie stwierdzono nieprawidłowości.

V. Wyniki kontroli.

1. Dane ogólne.

Opis stanu faktycznego

W 2017 r. Gmina Morąg otrzymała od Wojewody Warmińsko-Mazurskiego (dalej: „Wojewoda”) dotacje w łącznej kwocie 35.854,9 tys. zł, z czego wykorzystła 35.121,7 tys. zł, tj. 98 %. W ramach tych kwot, środki dotacji na świadczenia wychowawcze w ramach Programu Rodzina 500 plus wyniosły 18.809,4 tys. zł (wykorzystano 18.808,4 tys. zł – 99,9%), a na świadczenia rodzinne i z funduszu alimentacyjnego odpowiednio 15.412,1 tys. zł (wykorzystano 14.725,1 tys. zł – 95,5%) Na wyposażenie w sprzęt gabinetu profilaktyki zdrowotnej Gmina otrzymała dotacje w kwocie 33,4 tys. zł., z czego na zakupy sprzętu wykorzystano 30,6 tys. zł (91,6%).

(dowód: akta kontroli str. (3-4)

2. Planowanie dotacji z budżetu państwa na realizację zadań

Opis stanu faktycznego

2.1. Na etapie konstruowania projektu budżetu Gminy na 2017 r. Urząd nie przekazywał do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie (dalej „W-MUW”) informacji o planowanych kwotach wydatków na zadania z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami.

Szacunków wielkości środków finansowych niezbędnych do realizacji w 2017 r. zadań wynikających z Programu Rodzina 500 plus oraz wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów dokonywał MOPS, na podstawie przeprowadzonych analiz oraz przewidywanego wykonania za 2016 r. W maju 2016 r. MOPS przekazał do Wydziału Polityki Społecznej W-MUW w Olsztynie

⁵ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2017 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę opisową.

projekt planu, w którym przewidziano na realizację świadczeń wychowawczych w ramach Programu Rodzina 500 plus dotacje w kwocie 24.993,4 tys. zł (w tym 369,4 tys. zł koszty obsługi wypłat), 15.402,6 tys. zł na świadczenia rodzinne oraz z funduszu alimentacyjnego.

(dowód: akta kontroli str. 5-8)

2.2. W terminach określonych w art. 143 ust. 1 art. 148 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁶ Urząd został poinformowany przez Wojewodę o wstępnych i ostatecznych kwotach dotacji celowych z budżetu państwa w 2017 r. przeznaczonych na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych ustawami, tj. w dniu:

- 21 października 2016 r. o wstępnej kwocie tych dotacji, która wyniosła ogółem 32.013,9 tys. zł, w tym 17.759,6 tys. zł na świadczenia wychowawcze w ramach Programu Rodzina 500 plus oraz 14.254,3 tys. zł na świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Po otrzymaniu tej informacji, Rada Miejska w Morągu uchwaliła w dniu 29 grudnia 2016 r. budżet Gminy na 2017 r., przyjmując w nim m.in. określone w tym piśmie wstępnie kwoty dotacji.
- 8 lutego 2017 r. o kwocie dotacji z ustawy budżetowej, która wyniosła ogółem 30.928,9 tys. zł, w tym 16.286,9 tys. zł na świadczenia wychowawcze oraz 14.642,0 tys. zł na świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Wymienione kwoty dotacji zostały przyjęte w planie dotacji celowych w budżecie Gminy na 2017 r.

(dowód: akta kontroli str. 5, 9-12)

2.3. W trakcie 2017 r. do Urzędu wpłynęło sześć decyzji Wojewody (z kwietnia, sierpnia, września, października, listopada i grudnia) w sprawie zmian w planie dotacji celowych, w wyniku których zwiększono dotację na świadczenia wychowawcze o 2.522,4 tys. zł, a na świadczenia rodzinne oraz z funduszu alimentacyjnego – o 770,0 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 5, 13-32)

2.4. Gmina Morąg w dniu 27 września 2017 r. wystąpiła do W-MUW z wnioskiem o wyposażenie gabinetów profilaktyki zdrowotnej w szkołach podstawowych. W dniu 31 października 2017 r. została podpisana pomiędzy Wojewodą, a Gminą umowa na sfinansowanie zakupu wyposażenia gabinetu profilaktyki zdrowotnej dla siedmiu szkół podstawowych. Na ten cel przyznano środki dotacji w wysokości 33.420 zł, z czego wykorzystano 30.636,70 zł., w ramach której zakupiono m.in: ciśnieniomierze, szafy lekarskie, wagi medyczne, apteczki, stoliki zabiegowe oraz parawany. W dniu 28 grudnia 2017 r. dokonano zwrotu na rachunek W-MUW niewykorzystaną dotację w kwocie 2.783,30 zł.

(dowód: akta kontroli str.33-50)

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej planowania dotacji z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, nie stwierdzono nieprawidłowości.

⁶ Dz. U. z 2017 r., poz. 2077

3. Wykorzystanie dotacji z budżetu państwa na realizację zadań

3.1. Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, tj. wsparcie rodzin w ramach Programu Rodzina 500 plus (dotyczy wypłat świadczeń wychowawczych) oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego) realizował MOPS, na podstawie upoważnień Burmistrza Morąga wydanych w 2016 r.

(dowód: akta kontroli str. 51-57)

3.2. Środki dotacji na świadczenia wychowawcze i świadczenia z funduszu alimentacyjnego Gmina Morąg otrzymywała od Wojewody systematycznie oraz w terminach umożliwiających realizację zadań, tj. zapewniających comiesięczną wypłatę świadczeń. W 2017 r. otrzymano dotacje w łącznej kwocie 35.854,9 tys. zł, w tym 34.221,4 tys. zł na świadczenia wychowawcze i z funduszu alimentacyjnego. I tak:

- Na wypłatę świadczeń wychowawczych w ramach Programu Rodzina 500 plus otrzymano środki w łącznej kwocie 18.809,3, w 33 ratach (od 2 do 4 rat w miesiącu), wynoszących od 19,1 tys. zł do 1.265,1 tys. zł. Wysokość otrzymanych w poszczególnych miesiącach środków wynosiła od 1.412,0 tys. zł (w październiku) do 1.682,0 tys. zł (w maju).
- Na wypłatę świadczeń z funduszu alimentacyjnego i świadczeń rodzinnych otrzymano środki w łącznej kwocie 15.412,1 w 35 ratach (po 2-5 rat w miesiącu), wynoszących od 4,1 tys. zł do 1.281,4 tys. zł. Wysokość otrzymanych w poszczególnych miesiącach środków wynosiła od 975,1 tys. zł (w lutym) do 1.791,2 tys. zł (w grudniu).

Na realizację pozostałych zleconych zadań z zakresu administracji rządowej otrzymano dotację w kwocie 2.328,25 tys. zł⁷.

Środki dotacji na realizację świadczeń wychowawczych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego w łącznej kwocie 35.854,9 tys. zł Urząd przekazał w 2017 r. do MOPS w 68 ratach, w terminie do trzech dni po ich otrzymaniu od Wojewody. Na przykład, w lutym środki w kwocie 2.929,1 tys. zł przekazano w pięciu ratach w terminie od jednego do trzech dni od ich otrzymania od Wojewody, w maju – od jednego do trzech dni (2.957,7 tys. zł w pięciu ratach), a w grudniu – od jednego do trzech dni (3.198,3 tys. zł w sześciu ratach).

Na realizację zadań z zakresu wsparcia rodzin w ramach Programu Rodzina 500 plus MOPS wydatkował dotację w łącznej wysokości 18.808,4 tys. tys. zł (stanowiło to 99,9% planu wynoszącego 18.809,3 tys. zł). Z tego 18.526,9 tys. zł (98,5%) stanowiły wypłacone świadczenia, a 281,5 tys. zł (1,5%) koszty ich obsługi. W porównaniu do 2016 r. nastąpiło zwiększenie środków wykorzystanych w ramach dotacji na realizację ww. zadań o 4.547 tys. zł (o 24,2%).

Na zadania z zakresu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wykorzystano natomiast dotację w łącznej wysokości 1.389,3 tys. zł (100% planu), z tego 1.430,9 tys. zł (97,1%) wydatkowano na świadczenia alimentacyjne, a 41,6 tys. zł

⁷ Urząd wydatkował ponadto z dotacji m.in. 727,54 tys. zł na zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego (zwrot otrzymały 423 osoby), 234,69 tys. zł na dowody osobiste, ewidencje ludności (wydano 5232 dowody, 1088 zameldowań, 480 aktów stanu cywilnego), 319,84 tys. zł na podręczniki i ćwiczenia do szkół (2367 kompletów) oraz 130,60 tys. zł na opłacenie i refundację składek na ubezpieczenie zdrowotne z budżetu państwa za osoby uprawnione.

(2,9%) na koszty ich obsługi. W porównaniu do 2016 r. nastąpiło zmniejszenie środków planowanych i wykorzystanych w ramach dotacji na realizację ww. zadań o 0,129 tys. zł (o 8,3%).

Urząd nie wykorzystywał na ww. zadania środków własnych.

(dowód: akta kontroli str. 5, 58-69)

3.3. W badanym okresie nie wystąpiły przypadki otrzymywania przez Urząd znacznych kwot dotacji w ostatnim kwartale 2017 r. na realizację badanych zadań. W trakcie roku budżetowego nie wystąpiły również przypadki blokowania wydatków przez Wojewodę lub dochodzenia należnych dotacji w postępowaniu sądowym w odniesieniu do dotacji objętych niniejszą kontrolą.

(dowód: akta kontroli str. 6)

3.4. W 2017 r. Gmina nie wykorzystwała, na wypłatę świadczeń wychowawczych w ramach Programu 500 Plus w kwocie 0,9 tys. zł (0,04% planu), a na zadania z zakresu świadczeń alimentacyjnych i rodzinnych – 686,9 tys. zł (4,0% planu). Kwoty te zostały zwrócone na rachunek W-MUW odpowiednio: 28 i 29 grudnia 2017 r. tj. w terminie określonym w art. 168 ust. 1 ufp.

Przyczyną niewykorzystania ww. kwot dotacji były zwroty dokonane przez świadczeniobiorców z tytułu nienależnie pobranych świadczeń.

(dowód: akta kontroli str. 70-72)

3.5. W Urzędzie prowadzono analizy wydatkowanych środków oraz efektów rzeczowych osiągniętych w wyniku realizacji zadań finansowanych dotacjami z budżetu państwa. Analizy dokonywane były na podstawie sprawozdań z wykonania wydatków Rb 28 s i Rb 50 związanych z wykonaniem zadań z zakresu administracji rządowej, które polegały w szczególności na kontroli prawidłowości wydatkowanych środków z otrzymanymi dotacjami. Ponadto osiągnięte efekty rzeczowe weryfikowano na podstawie sprawozdań opisowych składanych przez podległe jednostki.

(dowód: akta kontroli str. 5-6)

3.6. Terminowo i rzetelnie sporządzono roczne sprawozdania budżetowe Rb-50 o dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostce samorządu terytorialnego ustawami. Sprawozdania te za cztery kwartały 2017 r. przekazywano Wojewodzie w terminie określonym w załączniku nr 44 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁸. Kwoty badanych dotacji wykazane w ww. sprawozdaniach były zgodne z ewidencją księgową Gminy.

(dowód: akta kontroli str. 73-38)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

**Ocena
częstkowa**

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykorzystanie badanych dotacji, otrzymanych z budżetu państwa w 2017 r. przez kontrolowaną jednostkę.

⁸ Dz. U. z 2014 r., poz. 119 ze zm.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Olsztynie.

Olsztyn, dnia 13 marca 2018 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Olsztynie

Kontroler
Wojciech Dąbrowski
specjalista kontroli państwowej

Dyrektor
Andrzej Żyśk